

Hazi példány

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök
1925. július 23.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K, 1/2 évre 210,000 K, 1/3 évre 105,000 K, 1 hónapra 35,000 K. Kelföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 163. szám.

A város háztartási értekezlete elejtette a vásárcsarnok közeli felépítésének tervét

A világítási vállalatot is kihagyták a kölcsönből részesülő vállalatok közül — A háztartási értekezlet által előirányzott befektetések egyáltalán nem hozzák meg a kölcsön kamatát — Az óriási kamatterhek az adófizető közönség vállára zuhannak

Debreczen város háztartási értekezlete ma délután ült össze az egymillió dolláros kölcsön beruházási programjának összeállítására. Az értekezlet határozatai nemcsak, hogy fedik a városi tanács szándékairól eddig kiszivárgott híreket, hanem egyenesen felül is mulják azokat, amennyiben nemcsak a vásárcsarnokot nem építették fel a város, hanem a világítási vállalatnak sem ad elegendő segítséget.

Amennyiben a háztartási értekezlet határozatai valóra válnak, a kölcsön egész óriási kamatterhét az adófizetők viselik, mert már most megállapítható, hogy azok a befektetések, amelyeket a háztartási értekezlet elhatározott, nem hozzák meg távolról sem a kölcsön kamatát.

Dr. Vargha Elemér th. főjegyző tette meg az előterjesztéseket az értekezleten. Ezek szerint 7,060,836 aranykoronás befektetési tervet tervezte a városnak. Miután azonban a kölcsönből a kibocsátási árfolyam veszteség után csak 984,000 aranykoronát és az első félévi annuitás leszámitása pedig csupán 65,226,000,000 papirkoronát kap kézhez a város, ebbe a keretbe kell beszorítani a tervzetet.

Dr. Magoss György polgármester: A világítási vállalatot önálló hitelművelettel kellene kiszegetni. Erre van kilátás s miután a befektetések itt még amúgy sincsenek előkészítve, nyugodtan el lehet mellőzni most a világítási vállalatot.

Baukovácz Gyula világítási vállalati főkönyvelő kijelenti, hogy a hájdumegyeyi községek villannyal való ellátására már megtörténtek a szóbeli tárgyalások s a községek valamennyien örömmel fogadták a tervet. Bőszörményben szintén tért hódíthatna a vállalat, ez mind csak pénzkérdés.

Dr. Magoss György: Pénzen ez egyáltalán nem mulik.

Schwartz Vilmos: A vállalatnak 55 millióra lenne szüksége, 5-5 évi program megvalósítására. Az az összeg, amit ebből a kölcsönből kap a vállalat, ugysem elég az első évi program megvalósítására sem, a kölcsönre tehát ez a vállalat nem reflektál.

Baukovácz főkönyvelő kijelentése után, hogy a helyi vonalbővítést a vállalat a saját erejéből is el tudja végezni.

az értekezlet hozzájárult ahhoz, hogy a világítási vállalatot hagyják ki a kölcsönből részesítendő vállalatok közül.

Kalenda Loránt műszaki tanácsos referált a Batthyányi-utcai telken építendő bérház ügyéről. Erre a bérházra 600,000 aranykoronát irányozott elő az előterjesztés. Olyan politikát kell folytatnia a városnak a bérházépítésnél, hogy amellett, hogy lakást ad, kielégítse a lakosság kulturális igényeit is. Az eddigi bérházépítéseknel az építési költség 3 százalékát jövedelmezte a ház s az építkezés alacsonyrendű volta nagy fenntartási költséget is ró a városra majd. A Batthyányi-utcai bérház tervét úgy készítette el, hogy a bérház az építési költség 8 százalékát adja vissza. A palota földszintjén 9 üzlethelyiség s egy udvari lakás lesz s három emeletén 6 négyzetos, 6 háromszobás, 6 kétszobás és 3 egyszobás lakás, valamennyi fürdőszobával.

Miután a ház 5 lakójának kitélepítése szükségessé válik, javasolja, hogy 200,000 aranykorona költséggel húzzanak fel egy-egy emeletet a Simonffy-utcai bérházakra, ahová majd elhelyezik a régi rendőrségi épület mostani lakóit. Ez kényszerű megoldás csak, de elkerülhetetlen.

Az értekezlet úgy határozott, hogy a világítási vállalat kizárásával felszabaduló összegből még 200,000 koronát elszakít és az így erre a célra rendelkezésre álló egymillió aranykoronából két bérházat épít. Ezek egyike a Batthyányi-utcai lesz, másikának helyét pedig később szemeli ki a városi tanács.

Az iparostanonciskola kibővítésére 65,000 aranykoronát irányozott elő az értekezlet, de az iparostanoncotthont nem helyezi el ebben az épületben, hanem az eredetileg tervezett helyen, a Szappanos-utcai telken épít majd annak idején házat az otthonnak.

A Déri-muzeum felépítésére előirányzott 50,000 aranykorona helyett 70,000 aranykoronát szavazott meg az értekezlet. Ugyanis nyilvánvalóan látták az értekezlet azt, hogy hiába építik fel valószínűleg majd olcsón az épületet, nem telik ki ennyiből a muzeum igen drága berendezése. Ezenkívül szobakerült az is, hogy az a hely hádan tőnének volt s így

a muzeum alapiának lerakása, — egy közbeszólás szerint — többre fog kerülni, mint az egész építés.

Kalenda tanácsos szerint betontömböket kell majd az épület alá adni.

Itt került szóba a vásárcsarnok ügye is. Dr. Magoss György polgármester kijelentette, hogy van gy ajánlat a város előtt, amely szerint egy magánvállalkozó hajlandó felépíttetni a vásárcsarnokot s 15 évi használat után a város tulajdonába átbocsátaná. Erre az időre a tiszta jövedelem 40 százalékát adná a városnak évi bérül.

Schwartz Vilmos: Az aggodalmaskodókat tehát meg kell nyugtatni.

Dr. Magoss György: Igen itt ezzel nem szükséges foglalkozni.

Arra, hogy amennyiben a vásárcsarnok olyan jövedelmező dolog, hogy ilyen előnyös ajánlat megtételére esábit magánvállalkozót, mért nem csinálja meg maga a jövedelemre nagyon is rászoruló város, senki sem hívta fel a bizottság figyelmét.

Az értekezlet szerint is nagyon elhanyagolt állapotban lévő szennyvízszűrőtelep rendbehozására, gazdasági felszerelésére és két szűrőgép felállítására az értekezlet 180,000 aranykoronát szavazott meg.

A városi nyomdának 792,965 aranykorona kölcsönt hozott javaslatba az előadó. Az előterjesztés szerint a nyomdának ma a következő adósságai vannak:

A város átmeneti kölcsöne 526 millió 500,000 korona.

Városi házipénztárnak nyereségmentes címen 86,268,000 korona.

Egyházkerületnek nyereségmentes címen 86,269,000 korona.

Debreceni Első Takarékpénztárnak 34 százalékos kamatozású váltótartozás 400,000,000 korona.

Magyar Általános Takarékpénztárnak 27 százalékos kamatozású váltótartozás 500,000,000 korona.

A dr. Baltazár-alapnak buztartozás — súlyos buzakamat mellett — 1,149,538,450 korona.

A dr. Baltazár-alapnak 20 százalékos kamatozású dollár tartozás 737,000,000 korona.

A Kálvinista Templomegyesületnek — egy métermázsa buzakamat mellett — 4,935,000 korona.

A népiskolai tankönyveknek 1925 november 15-ig esedékes irói díjai 100,000,000 korona.

A Goldzieher Géza részvénytársaságnak ez évben esedékes papírtartozás 1,359,634,628 korona.

Világítási vállalatnak villanyáramért 96,325,570 korona.

A Gutenberg Haus-cégnek különféle géprészekért szóló s már 1924 decem-

ber 31-én esedékes számlája 9,624,405 korona.

A 60,000 frankos svájci kölcsönnel a nyomdára eső részéből a város számára 386,137,500 s egyház számára 450,000,000 korona.

Ezt a 6,833,231,559 koronát kitevő adósságot a nyomda a kölcsönből akarja kifizetni. Ezenkívül beruházási igényei a következők:

A nyomda igényei:

1. Építkezésre és raktárhelyiség készítésére 2,200,000,000 korona.
2. Könyvnyomda berendezésre 400 millió korona.
3. Szedőgépjavitásra 60,000,000 korona.
4. Szedőgépekhez matrica 105 millió korona.
5. Egy darab nyomógép kicserélésére 200,000,000 korona.
6. Cimbettk beszerzésére 80 millió korona.
7. Rézlemlőkre 120,000,000 korona.
8. Forgatókészülékletre 1 milliárd 500,000,000 korona.

Összesen 4,665,000,000 korona az az összeg, amelyre a nyomdának a jelentés szerint kölcsönből szüksége lenne s amely összeget a nyomda kizárólag beruházásokra kíván fordítani.

A bizottság rövid vita után elhatározta, hogy a nyomdának csak 700,000 aranykorona kölcsönt ad, tekintettel arra, hogy az egyházkerület és a város olcsó, 9 százalékos kölcsöneit nem engedni visszafizetemi s Baltazár-amerikai alapítvány kölcsönadott buzáját sem hajlandó a követelés teljes értékű visszafizetni. Ezt és a Kálvinista Templomegyesület által adott buzáhitelt nem fizeti ki a város, hanem egy megjelenő miniszteri rendelet értelmében kész a bíróság elé vinni.

A városi téglagyárnak Klinker-tégla gyártására berendezkedés céljából 140,000 aranykoronát ad a város.

A köztisztasági vállalat igényeit 60,000 aranykoronára fokozta le az értekezlet. Szóba került ugyan, hogy át kellene térni a higiénikus utcatisztításra, ezt azonban későbbre halasztották, mert előbb még új köztisztasági szabályrendeletet kell megalkotni. A vágóhid modernizálására 550,000 aranykoronát, a köztemető kiépítésének megkezdésére pedig 300,000 aranykoronát szavazott meg az értekezlet. Ezzel kimerült a rendelkezésre álló összeg is.

Buza Barna fellép Hatvanban

Budapest, jul. 22. A Kossuthpárt ma este értekezletet tartott Rupert Rezső elnökletével, amelyen elhatározták, hogy Mikovényi Jenő halálával megüresedett hatvani választókerületben Buza Barnát léptetik fel. Buza Barna jelöltségét a demokratikus blokk minden biztonnal teljes erejével támogatni fogja.

Abd el Krim már hajlandó békeről tárgyalni

Páris, július 22. A marokkói harcokban úgy látszik rövidesen szünet fog beállni, mert Abd el Krim, aki eddig még mindig visszautasította a franciák és spanyolok békeajánlatait, a legutóbbi francia-spanyol együttes békeajánlatra válaszolt és kijelentette, hogy hajlandó béketárgyalásokba bocsátkozni.

Eredménytelen maradt az új nyomozás a Péterfia-utcai gyilkosság ügyében

A debreceni rendőrség ma délután Gellért Zsigmondot és társát visszaküldte a nyíregyházi kir. törvényszék fogházába, mert nem sikerült ellenük előteremteni semmi olyan bizonyítékot, amelynek alapján alaposan lehetne továbbra is gyanúsítani őket a gyilkosság elkövetésével. A szembesítések eredménytelenek maradtak. A rendőrség azonban a nyomozást még most sem hagyta félbe és tovább dolgoznak annak a megállapításán, hogy Gellért és társa hol voltak abban az időben, amikor a Péterfia-utcai gyilkosság történt.

Gellért Zsigmondot és büntetését a nyíregyházi törvényszék fogja rövidesen felelősségre vonni azokért a betörésekért és lopásokért, amelyeket a hajduvárosokban követtek el.

„Megnyugszom az ítéletben, mert nem akarom többet látni sem a törvényszéket”

Merced Lila báróné két évvel ezelőtt Alsókekéi földtelepén az aratói és kefégyári munkásai részére nagy aratóházat rendezett. Éjjel tájban a cigányon összeveszték a legények, hogy az kinek a nótáját huzzák. A szolgálatot teljesítő Cséplényi Pál és Prinszák Demeter esendőrmeisterek, hogy a kezdődő verekedést megakadályozzák, az amugy is éjjel 1 óráig engedélyezett mulatságot megszüntették és a jelenévként távozásra szólították fel. A bál beszüntetése a borközi állapotba levő Belkó István parádés kecskék nem igen tették. — Gyertek vissza, én is voltam pótesendőr és tudom mihez van joga egy esendőrnél kiabálni. Ocsán Imre pedig, aki szintén a mulatók között volt azt mondta: „többet ér egy román katonának mint száz magyar”.

Belkó Istvánt ma vonták felelősségre a debreceni törvényszéki és dr. Székely Jenő tanácsa büntetésnek mondta ki a magyar állam és társadalmi rend fel-forgatása ellen irányuló vétségében és ezért 500,000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Ocsán Imre vádlottat pedig a magyar állam megbecsülése ellen irányuló vétségért 500,000 korona pénzbírságra ítélték. Vádlott általános derűtlenség közzepette azzal nyugszik meg az ítéletben, hogy ő sohasem volt törvényszéken és nem akarja többet látni. Kéri, hogy az 500,000 K helyett az érte járó öt napot leülhesse, de később mégis úgy határoz inkább kifizeti, ha ezt részletekben eszközölheti. Az ítélet jogerős.

— **Térzene.** A csütörtöki térzenék egyideig elmaradnak, mivel a katonai zenekar illetékes szabadságát élvezi. A legközelebbi térzene időpontja a lapokban közölve lesz.

A Déri-muzeum felépítésére vonatkozó 41 ajánlatot felbontották a verseny-tárgyaláson

A Déri-muzeum felépítésére beérkezett 41 pályázatot ma délelőtt bontották fel. A versenytárgyalás eredménye a következő:

Fejér és Ritter	312.783
Csanak József és Tsa	338.483
Tóth és Sebestyén	293.798

aranykorona.

Szilágyi János a kőfaragó és földelhelyező munkák kivételével 258.784 aranykorona.

Fővárosi ajánlatok:

Fővárosi-cég	270.000
Palatinus r.-t.	373.000
Dömény és Ehrlich	338.370
Cyclop r.-t.	365.381
Stabil r.-t.	309.151
Varga és Kovács	287.000
Országos Építő r.-t.	280.721 a.k.
Lukovszky E.	4.283.000.000

papírkorona.

A debreceni iparosok közül a szakmabeli részletmunkákra ajánlatot tettek: Kubinyi Lajos és társa kőfaragó, Zelinger Ede tapétázó, dr. Balla Gerő

asztalos, Kohn Sándor szobafestő, Vámos Bernát szobafestő, Bulyovszky testvérek palafedő, Debreceni Műbútorgyár, Harsányi István asztalos, lakatos, mázó, Máthé Gyula lakatos, Horváth József ács, Lukács Vilmos és társa burkoló, Filöp Miklós bádógos, Auspitz Simon bádógos, Nagy Kálnán parkettes, Weisz Ferenc és Bessenyei Gyula asztalos, Debreceni Asztalosok Termelő Szövetkezete, Tóth Lajos közműves földelhelyező, Első Debreceni Építőipari Szövetkezet kőfaragó és ács, Juhász István és Szálkai László lakatos és ívegető, Király Imre és társai lakatos munkákra.

Hitelbe hajlandók elvégezni az építkezést a Cyclop r.t. 16, a Dömény és Ehrlich-cég a TEBE kamatlábán, az Országos Építő r.-t. 14, a Palatinus r.-t. 16, a Stabil r.-t. 12 százalékos kamattal, a Vágó és Kardos-cég pedig a Nemzeti Bank kamatlába és még százalékosan.

Az ajánlatok felett legközelebb dönt a városi tanács.

A budapesti hadbíróóság előtt megelevenednek a „legendás szép idők”

Jánosdeák hadnagy és társainak bünperén megdöbbentő tanuvallomások hangzottak el

Jánosdeák hadnagy és társai ügyében ma zárt tárgyaláson kezdődött a honvéd törvényszékön a folytatásos főtárgyalás. A nyílt tárgyalás első tanúja, Sáfár Béla lőkész, Jánosdeákkal szembesítve is fentartja, hogy a hadnagy „Le a csuhásokkal, közelet a büdös csuhás nyakadra” szavakkal támadt rá. Magoss Árpádné, váci főorvos özvegye azt vallja, hogy

férjét a vádlott a forradalmi törvényszék elé állította, megverette, úgy hogy a férje sérüléseibe később belehalt.

Filöp Istvánné tanut Jánosdeák parancsára katonák addig verték, míg eszméletét veszítette.

Majd Baksa István váci kihallgatása következik.

A földműves elmondja, hogy 1920-ban sorozásra vitték be őket Vácra. Már ott tanúja volt, hogy a esendőrök egyik barátját ok nélkül pofonították. Maga is, mikor az első sorozáson megjelent, kapott pár pofont. Hónapok mulva ágyából készülség vitte el. Bevittek a honvédkaszárnyába, odaállították az asztalhoz és ezek az urak — mondja a tanu —, akik most itt ülnek mögöttem — körülállottak. A pofonok csak úgy ropkodtek, azt hittem az ég szakad rám.

— Ki pofozta? — kérdi a tárgyalásvezető.

— Az itt ülők közül a második és a meggyedik urfember — mutat a tanu Jámor tiszthelyettesre és Kerschbaumayer őrmesterre.

— Hát Jánosdeák hadnagy? — kérdi a tárgyalásvezető.

— Ő is pofonított, de csak egyszer. Tíz perces szünet után Zente Károly 26 éves közműves kihallgatására került a sor. Az összes vádlottakat ismeri.

— 1920 február 13-án — kezdő vallomását — sorozáson voltam Vácott. Ittas állapotban voltam és összejöttünk a esendőrökkel.

— Másnap hajnalban két esendőr jött értem és bevitetek a kaszárnyába, ott egy másik hadnagy ur nagyon megveretett. Ez pénteken volt és vasárnap délelőtt még nem tudtam felkel-

ni, csak feküdtem a picesen, a sebémből csurgott a vér. Akkor bejött egy detektív, megkértem, hozzon orvost, mert meghalok. A detektív tíz perc múlva orvoshoz vitt. Az orvos elrendelte, hogy rögtön szállítsanak a kórházba. Később hazakísérték, otthon ismét két hétig feküdtem.

— Mikor már dolgozni tudtam, néhány nap múlva három esendőr jött értem a munkahelyemre, Jámor tiszthelyettes vezette őket. Rámfogta a pisztolyát:

— Fel a kezekkel, disznó!

— Este bevitetek a kaszárnyába. Ott az alvószobában helyeztek el.

Éjjel bejött a tiszthelyettes ur, vastag, görbe bot volt a kezében és akit ért, ütött, vert. Szalmazsákon fekiüdtek ott a foglyok és ő átgázolt rajtuk.

— Közrefogtak és vagy kétszáz pofont lekasztottak nekem. Kézrel, derékszíjjal, lábbal, mindennel ütöttek, vágta, ahol értek. Mikor összeestem, Jámor tiszthelyettes ur a bakkancsával összetaposott. A hadnagy ur volt a vezér, ő is folyton ütött vert.

— Később bejött egy tiszthelyettes hozzám és rettenetesen megijedt. — Azonnal orvoshoz vitt, aki egész fejemet befászlta. Később a laktanyaparancsnok százados ur elé kerültem, aki megdöbbenne kérdezte:

— Mi baja van, fiam?

— Megmondám, hogy a katonai nyomozók vertek meg, mire a százados ur káromkodni kezdett és azt mondta:

— Majd adok én annak a büdös társaságnak!

Tíz perc múlva már a katonai nyomozók is tudták, hogy én panaszkodni voltam a százados urnál. Elfogtak és újra átvitetek a siketnémák intézetébe.

Ott a folyosón, Jámor tiszthelyettes megfogta a pályát, amelybe a fejem be volt kötve és térdével mindaddig a gyomromba rugdosott, amíg a fejemre a pályára le nem esett. Ekkor látta, hogy az arcom tiszta seb, itt már

nem lehet engemet ütni. Ezután a könyökével, derékszíjjal és a lábával addig ütött, vert és rugott, amíg újra ájultan össze nem estem

— Délután négy órakor elvittek, hogy Pestre hozzanak. Ekkor behoztak ide a katonai törvényszékhez, ahol két és fél hónapig ültem vizsgálati fogdában.

Tizenkét súlyos vádat emeltek ellenem, többek között a hazaárulást is, de a végén tárgyalás nélkül szabadonbocsátottak.

Jánosdeák hadnagy teszi meg a vallomásra észrevételeit. — Megjegyzi, hogy a tanuak éveig volt ideje be tanulni vallomását. Különbö: az István őrizze a nemzeti hadsereget az ilyen emberektől!

Zente dühösen visszavág:

— Én nem voltam vöröskatoná és a háború alatt nem voltam katonaszökevény.

A bíróság ezután a tanut megeskette vallomására.

A következő tanu Kövessy József mérzőmester, aki elmondja, hogy a diktatura kitörése után Vácotól különböző kincstári holmikat osztott szét megörzés végett egy ott szolgálatot teljesítő őrnagy. Ő egy kocsit kapott. Amikor a diktatura bukása után ezen a kocsin ment, akkor Jámor tiszthelyettes megállította, rákiáltott: „Ez kincstári holmi!” — s azonnal letartóztatta. Hiába mondta, hogy ezt a kocsit megörzés végett kapta,

bevitetek a katonai nyomozókhoz, ahol megkérdezték, hogy zsidó-e és amikor megmondta, hogy zsidó, akkor kíméletlenül megverték.

Hasztalanul hivatkozott arra, hogy négy évig volt a fronton, hogy a komünben ellenforradalmár volt, hogy a komünisták letartóztatták, véresre verték. Jánosdeák jelen volt az ő megverésénél és azt vezényelte.

Hiába avatkozott be érdekében a váci polgármester, hiába vonultak fel azok az apácák, akiket a komün alatt ő támogatott.

Jánosdeák vezénylésére tönkreverték őt. Később a Margit-körúti fogházba szállították, ahonnan szabadonbocsátották.

A bíróság a tárgyalás folytatását holnap reggel kilenc órára halasztotta.

A régen kiszemelt helyre teszik a 39-es emléket

Ma délelőtt 9 órakor a 39-es hajtársi egyesület kiküldötteiből, a műszaki ügyosztály és a városi tanács képviselőiből álló vegyes bizottság helyszíni szemlét tartott a Nagyerdőn a 39-es emlékszobor elhelyezése ügyében. A tanácskozáson, amelyen a műkögyár megbizottja is szerepelt, úgy határoztak hosszú vita után, hogy a szobrot nem a nagyerdei csöszháznál összefutó út tengelyében helyezik el, hanem megmaradnak a régi tervek szerint, hogy a szobor a csöszkúyhóval szemben, a villamosmegálló felé eső kerek házaeska előtt lesz. A szobornak az utkeresztelésnél való elhelyezése ugyanis nagy költséggel járna, miután a villamos síneket is át kellene helyezni.

Ez az elhelyezés most már végleges, és a szobor leleplezési ünnepét szeptember 6-án meg is tartják.

— **Hentesmesterek figyelmébe.** A szakosztály f. hó 26-án, vasárnap d. e. pont 11 órakor az ipartestület kísértében gyűlést tart, melyen rendkívül fontos tárgyak kerülnek döntésre. Teljes számu és pontos megjelenést kér az előcsög.

A fürdőhelyeken és nyaralótelepeken bérbeadott helyiségeket be kell jelenteni

A debreczeni pénzügyvizsgálóságtól nyert értesülésünk szerint a házádó-törvény alapján kiadott rendelet szerint a házbirtokosok és bérbeadók kötelesek a fürdőhelyeken, a nyaralótelepeken és általában fürdő- vagy nyaralóvendégek által látogatott közterületeken, városokban a nyári időszak idején szigorú tartamára, vagy annak egy részére bármilyen célra bérbeadott épületeket, épületrészeket vagy egyes helyiségeket bejelenteni. Be kell jelenteni a bérbeadást, illetve a bérleti kikötőket, a házbér összegében a bérlet tartama alatt beálló minden változást és a bérleti viszony megszűnését, vagyis a bérleti kikötőzést.

A bejelentések céljára hivatalos nyomtatvány készült, ugyancsak a bejelentőlap és a kijelentőlap. A bejelentőlap bérbeadások és változások bejelentésére, a kijelentőlapot a bérleti kikötőzések bejelentésére kell használni. Ezeket a nyomtatványokat a községi előjáróságtól díjtalanul meg lehet szerezni. Ugyanott kell benyújtani a bejelentéseket. Ezek benyújtásának határideje 8 nap, attól a naptól számítva, amely napon a bérleti idő megkezdődött, az említett változás bekövetkezett, illetve a bérleti idő letelt, vagyis a bérleti kikötőzött.

A kincstári házhátszórészesedést úgy a bérbeadott helyiségek után, mint a házbirtokos és hozzátartozói, vagy alkalmazottai által bérbeadás nélkül használt helyiségek után az erre nézve kiadott 59.500—1923. sz. P. M. rendelet B. K. 91. sz. alapján készítenő házbérfizetési jegyzék benyújtása mellett kell befizetni. A fentebb említett bejelentések benyújtása tehát nem menti fel a házbirtokost a kincstári házhátszórészesedés befizetése céljára szolgáló házbérfizetési jegyzék kiállításának és benyújtásának kötelezettsége alól. A házádó törvény 27. §-a szerint adócsalást követ az a házbirtokos, aki abból a célból, hogy a házádó alól egészen vagy részben mentesüljön, a fentebb említett bejelentő- vagy kijelentőlapba tudva valótlan adatokat és különösen a valóságnál kisebb bérszorzókat vezet be, vagy pedig abból a házádó megrovídtására alkalmas adatokat szándékosan kihagy, vagy a bérbeadást a bér emelkedését szándékosan nem jelenti be.

— Jóváhagyták három debreceni főiskolai magántanár kinevezését. Budapestről jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Vekerdy Béla debreceni református főgimnáziumi tanárnak a m. kir. Tisza István Tudományegyetem bölcsészeti, nyelv- és történettudományi karán „a természetfilozófia és természettudományi kutatások logikai alapja” című tárgykörből dr. Ecsedy István ref. tanítóképző intézeti tanárnak a m. kir. Tisza István Tudományegyetem bölcsészeti, nyelv- és történettudományi karán a „magyar föld és néprajz” című tárgykörből, valamint dr. Szelényi Ede ref. főiskolai és középiskolai tanárnak a m. kir. Tisza István Tudományegyetem bölcsészeti, nyelv- és történettudományi karán „az újabbkori magyar nyelvés története” című magyar tárgykörből egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezetteket minőségükben megerősítette.

— Kömüvesmesterek értekezlete. Felkértek az összes képesített kömüvesmesterek, hogy i. hó 23-án, csütörtökön délután 6 órakor az ipartestület kistanácsstermében tartandó értekezleten, a tárgy fontosságára való tekintettel okvetlenül s pontosan jelenjenek meg.

Francia kommunisták véresre verték a Marokkóba induló tiszteket

Párizs, július 22. Montévyban kommunisták zavargásokra zavargásokra került a sor, melyek abból keletkeztek, hogy a 23-ik gyalogezred Marokkóba induló katonáit kommunisták engedetlenségre és fegyverük eldobására bujtogatták, amit több tiszttel meg akart akadályozni. A kommunisták erre megtá-

madták a tiszteket, legyűrték és bántalmazták őket, majd le-tették jelvényeiket és kiűntetéseiket. A kommunisták az internacionalel énekelték és Abd el Krimt élették. A verekedésnek a rendőrség vetett véget, mely elől a bujtogató kommunisták nagy része megszökött. Hat zavargót sikerült letartóztatni.

„A havi házbérfizetéshez minden becsületes háziur hozzájárul”

Havi házbért akar a szociálpolitikai bizottság

Budapest, július 22.

A főváros szociálpolitikai bizottsága ma délben ülést tartott.

Kertész Miklós (szocialista) a lakáskérdéssel foglalkozott. — *Hetven ezer családnak nincsen tisztességes lakása Budapestén.* Akkor, amikor a létminimumot nagyon sok ember nem tudja megszerezni, a házbérek havi részletekben való fizetésének megtagadása tiszta lehetetlenség. Indítványozza, hogy a lakások 1926-ra tervezett felszabadítását halasszák el, ellenben haladéktalanul csinálják meg a munkanélküliség elleni biztosítást.

Székely János a keresztény-szocialisták nevében csatlakozott Kertész indítványaihoz.

Latinák Jenő a következő felszólaló. Beszédét azzal kezdi, hogy ő Kossuth-párti, város és többszörös háztulajdonos. Mint többszörös háztulajdonos jelenti ki, hogy a háztulajdonosokra nem jár olyan veszedelemmel, ha részletben kapiák a házbért.

mintha a munkanélküliség, vagy a rosszul fizetett tisztviselőnek egy összegben kell azt fizetni. Minden jóérzésű becsületes háztulajdonosnak kötelessége, hogy hozzájáruljon a részletfizetéshez, ami részükre nem áldozat, csak előzékenység.

Holzer Sándor (Ripka-párti): Kifogásolja Sándor Pál magatartását a házbérfizetés kérdésében. A maga részéről is szükségesnek tartja, hogy havi részletekben lehessen a házbéreket és a boltbéreket fizetni.

Baross János: A főváros kérje a kormányt, hogy legalább a szerencsétlen szanalási időszak befejezése előtt jog legyen mindenkinek havi részletben is fizetni a házbért. Arra a kérdésre, hogy honnan vegyék a lakásépítésre a pénzt, azt válaszolja, hogy ha a fővárosnak volt husz-harminc milliárdja üres telek megvételére, amikor telke elég van a fővárosnak akkor legyen lakásépítésre is.

Az ülés két órakor véget ért.

Két szerelmes legény élet-halál harca Hosszapályi legszebb leányáért

Az elhagyott szerelmes szörnyű dulakodás után szíven szurta vetélytársát — „A leány miatt öltem meg legjobb barátomat”

Hosszapályi határában kedden reggel borzalmas gyilkosság történt. Egy 18 éves kertész munkás, Kiss Gábor, szerelmi féltékenységben szíven szurta legjobb barátját, a 18 éves Szintvák József dohánymunkást. A gyilkosság részleteiről a következőket sikerült megtudni:

A hosszapályi-i határban fekvő Lichtschein Samu-féle uradalomban dolgoztak évek óta Kiss Gábor kertész és Szintvák József dohánymunkás. A két fiatal legény közt a legmelegebb barátság fejlődött ki s állandóan együtt jártak a bálókba és a vasárnapi koresmű mulatozásokra. Egymást mindenben támogatották és gyakran pénzzel is segítettek egymást.

Kiss Gábor három hónappal ezelőtt megismerkedett az egyik csinos hosszapályi-i leánnyal, Csire Agnessel és hevesen udvarolni kezdett a leánynak, aki az udvarlást szívesen fogadta s többször házukhoz is meghívta a legényt. Kiss Gábor testi-lelki jóbarátjának elmondta a leánnyal való megismerkedésének történetét és azt mondta: *Te Józsi, én annyira szeretem a leányt, hogy feleségül veszem.* Szintvákknak be is mutatta a leányt, aki még gratulált is a választásához és azt mondta, hogy szerencsés legény, mert olyan leánnyal talált, akinek alig találni páriát a faluban. A két barát ettől kezdve gyakran együtt volt a leánnyal és hosz-

szabb sétákat tettek a falu alatti kertekben. Szintvák mindenben a szerelmesek kedvére volt és maga is igyekezett, hogy valami zavaró dolog közbe ne jöjjön.

Három héttel ezelőtt azonban a leány már nem fogadta olyan szívesen Kiss Gábort és többször el is kerülte a vele való találkozást. Kiss Gábor nem tudta elgondolni, hogy mi bántja a leányt és el is panaszkolta barátjának és megbízta azzal, hogy kutassa ki, mi lehet az oka a leány idegeskedésének. Szintvák barátja kéréséhez híven foglalkozott is a leánnyal és igyekezett megtudni tőle, hogy miért nem fogadja már olyan szívesen Kiss, mint azelőtt. A leánnyal való látogatásai egyre sirjebbek lettek és a végén már annyira megkedvelték egymást, hogy Szintvák el is felejtkezett barátjának tett ígéretéről.

Egy héttel ezelőtt a leány megvallotta Szintvákknak, hogy őt szereti s nem Kiss és ezért is kerül Kissnek a társaságát.

Kissnek feltűnt az a feltűnő jó barátság, amely a lány és barátja közt kifejlődött és kérdőre vonta a leányt, aki aztán a szemébe vágta, hogy már nem szereti és ne járjon többet utána. A vitaközös hevében a leány meg is sértette a legényt, aki bosszút esküdött hogy szerencsés vetélytársát elpusztítja.

A leánnyal való szakítás után heves jelenetek látszódtak le a két barát közt. Kiss szemére vetette Szintvákknak, hogy megszegte a szavát és elcsábította azt a leányt, akit ő feleségül akart venni. Szintvák mentegődött és azt mondta:

— *Te vagy az oka mindennek, én sohasem akartam, te küldtél mindig a leány után!*

A két jóbarát hatálos ellensége lett ettől kezdve egymásnak és kerültek is az egymással való találkozást. Vasárnap este tetőtökre hágott a két legény közt a gyűlölködés. Este ugyanis a kiskapuban Szintvák átölelte a leány derekát, ami ellen a leány nem igen tiltakozott. Ezt meglátta a ház körül ólálkodó

Kiss elhatározta, hogy mi-helyt alkalom kínálkozik, megöli a vetélytársát, nehogy máskor is megölelje a leányt.

Szintvák, amikor a leánytól elbucszott és hazafelé ment, Kiss utána kiáltott:

— *Ezért még megfizetsz, kutya!*

Szintvák nem is mert a dühös Kiss szemé elé kerülni, mert tudta, hogy az beváltja ígéretét. Az uradalomban, ahol az aratósi munkánál dolgoztak, hétfőn sikerült is Szintvákknak elverülni a Kissel való találkozást. Kedden reggel azonban, amikor reggelizés után a gémes kuthoz indult, hogy vizet igyon, találkozott Kissel, aki a kút mellett ült és késével a szalomát vágta. Amikor Kiss meglátta, dühösen felugrott, a szalomát eldobta és kését dőfésre emelve rárohant a meglepett Szintvákra:

Na, most leszámolok veled kutya! — kiáltotta és vetélytársa nyakát megmarkolva, teljes erejéből kétszer a mellébe döfte hosszú pengéjű kését.

Aszódi és Róth divataruháza

ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: **szövetek, selymek, grenadinok, epongák, batisztkok, zefírek, vásznak, harisnyák, keztyűk és mindenféle rövidáru cikkeit.**

Idény utáni olcsó leszállított árak!

A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállító!

Tisztviselőknak külön 5% engedmény!

Szintyák melléből sugárban szökött ki a vér de azért még volt benne annyi erő, hogy bírokra kelt támadójával, aki a torkát fojtogatta és iszonyatos erőfeszítéssel lerázta magáról, segítségért kiáltozva, a tanva felé akart menekülni.

Kiss azonban újult erővel támadt a halálosan sebesült legényre és hátulról ráugorva földre teperte és még négyszer belemártotta a kését.

Két szurást eített a hátán, egyet a lapockáján és egyet a karján.

A kiáltozásra előrohant tanyabeliek lefogták Kisst és az eszméletlenül vértócsában fetregő Szintyákot pedig bevítették a tanyaépületbe. Szintyák a tanyaépületben, anélkül, hogy egy percre is visszaverne volna eszméletét, meghalt. A hosszúpályi csendőrség a tanyabeliek jelentésére járőrrel küldött ki. Letartóztatták a gyilkos legényt, akit alig tudtak megvédeni a meglincseléstől.

A felbőszült tanvái nép a gyilkos legényt, aki olyan vérfagyasztó kegyetlenséggel ölte meg a barátját, agyon akarta verni.

A borzalmas esetről értesítettek a debreceni kir. ügyészséget. Preinieszberger Jenő dr. vizsgálóbíró kiutazott Hosszúpályiba a helyszíni vizsgálat megejtésére. Kiutazott Horváth Arthur dr. törvényszéki orvos is, aki felboncolta a megölt legényt is, aki heismerő vallomást tett. Kiss elmondta, hogy a leányt nagyon szerette és nem tudta elviselni azt, hogy a legjobb barátja elcsábítsa tőle. — Amikor a k... Szintyákot — mondja — annyira felindultam, hogy

magam sem tudtam dühömben, hogy mit csinálók és csak akkor tértem magamhoz, amikor a tanyabeliek már összekötöztek.

A boncolás során megállapítást nyert, hogy a mellett ért két szurás közül az egyik feltétlen halálos volt, mert a szívburkot is megsértette.

A gyilkos legényt ma délután a csendőrök bekísérték a debreceni kir. törvényszék fogházába.

— Kirabolták egy nyiregyházi földbirtokos lakását, míg a tanyáján tartózkodott. Weisz Béla nyiregyházi földbirtokos, amíg az aratási munkák elvégzése miatt Szabolcsbátortanyáján tartózkodott, nyiregyházi lakását ismeretlen tettesek feltörték. A betörők minden megmozdítható ingóságot elvittek. A kár meghaladja a 100 millió koronát.

Sok száz ember alatt leszakadt egyik belgrádi Száva-híd

A borzalmas haláltusa közben többen a folyóba veszttek

Belgrád, július 22. Tegnap hajnalban megrendítő szerencsétlenség történt. A Száva tulsó partján a hercegovinai fölkelés ötvenedik évfordulóját ünnepelte Belgrád népe, amely éjfélig utáig tartózkodott a Száva-parti vendéglőkben és kávéházakban. Éjfél után kezdett a közhőség hazafelé készülődni, a partról a motoros hajóhoz vezető híd megtelt emberekkel. Asszonyok, gyermekek és férfiak százaival tolongtak a hajóhídon és a tolongást a csekélyszáru rendőrség nem tudta megakadályozni.

A legnagyobb tolongás közepette egyszerre robbanásszerűen zai hallatszott: a híd leszakadt és a Szávába zuhant.

A Száva ezen a helyen három méternél magasabb és már a part mellett is tele van örvényekkel.

A sötét folyóban több, mint ötven ember, nagyrészüik gyermekek és asszonyok kapkodott, sikongott és kiabált segítségért.

Ugyanakkor pedig a parton levők között óriási pánik tört ki és senki sem tudta, hogy mitévő legyen.

A vízben fuldoklók egymást marcangolták, a ruhát tépték egymásról, a partonálók pedig tehetetlenül nézték a borzalmas jelenetet.

Percek teltek el, míg végre néhány rendőr és hajós a vízbe ugrott, hogy a fuldoklókat megmentsék. A mentés munkája azonban igen nehéz volt. Asszonyokat, gyermekeket félig meztelenül húztak ki, a halálal vívdók egyike a másik élte árán kereste a menekülést. Az anyák a gyermekeik után kiabáltak, a partonlevők hozzátartozóikat keresték.

Hosszas küzdelem után a vízbe zuhant tömeg legnagyobb része megmenekült és csak négyöt ember hiányzott. Ekkor esküvőkkel álltak neki és órákon át kutatták a vizet, de holttestre nem akadtak. A vízből kimentett emberek azonban azt állítják, hogy ők maguk is láttak több embert elmerülni.

— Két hétre ítelték Péntes János csendőrtörzsörmekest sulyos testi sérülés miatt. A debreceni honvéd törvényszék tegnap Nádudvaron tárgyalta Péntes János csendőrtörzsörmekest bünygyét sulyos testi sérülés miatt. A nádudvari községében folyt le a tárgyalás dr. Vitányi Iván százados hadbíró elnöke alatt, míg az ügyvézi tisztet dr. Keeskés József főhadnagy látta el.

Még tavaly történt, hogy hat civilt a csendőrségre előállította, ahol a kihallgatást Péntes János csendőrtörzsörmekest eszközölte, a felmutatott orvosi látleletéről szóló bizonyítványok szerint durva eszközökkel. Számos tanu kihallgatása után a katonai törvényszék bűnösnek mondta ki Péntes János csendőrtörzsörmekest sulyos testi sérülés vétsége miatt és 2 heti fogságra ítélte. Az ítélet jogerős.

— Nem minden iparos használhatja a mester címet. Mindgyakrabban fordul elő, hogy azok az iparosok, akik iparukat 1923 november 1. után kapták, cégükben, nyomtatványaik és hirdeteikben jogtalanul a „mester” megjelölést használják. Az 1922: XII. t.-c. szabályozza a „mester” megjelölés használatát s ugyanazt módot is nyújt minden érdekeltnek ahoz, hogy vizsgáló által a „mester” címet megszeresse. Mivel a törvényes rendelkezések értelmében a „mester” cím jogtalan használatát kihágás képez; ezért felhívja azokat az iparosokat, akik iparukat a fent leírt idő után kapták, hogy a „mester” cím használatától tartózkodjanak, mert ellenesethen ellenük a kihágási eljárás folyamatba fog térni. Ipartestület.

— Halálozás. Dr. Darvas György volt debreceni ügyvéd, a debreceni 39. gyalogezred volt tart. tisztje, az isonzoí csatában szerzett sulyos sebesülés és idegbanban 9 évi sínylődés után meghalt. Temetése ma volt a budai farkasréti temetőben katonai pompával.

— Tíz évi fegyvház emberölésért. Budapestről jelentik: Papp József eszteregnyei harangozó és Harangozó István földműves családja között állandó volt a torzalkodás. Különösen az asszonyok nem írték meg békességben egymás mellett. Harangozó vasvillával támadt Papp apjára, mire Papp József előrántott revolveréből egyetlen lövéssel leterítette a harangozót, aki szőnyvet halt. A nagykanizsai törvényszék szándékos emberölés büntette címén 12 évi fegyvházra ítélte Papp Józsefet és a tábla 10 évre szállította le a büntetést. A kuria Sziiteni-tanácsa dr. Thury Sándor kuriai bíró elnöklésével elutasította a bejelentett semmisségi panaszokat és a tábla ítéletét helybenhagyta.

— Román rablók társasvasorát rendeztek az adószedő házábanál. Bukarestből jelentik: Julius 16-ára virradó éjszakán a targovistei hatóságokat arról értesítették, hogy Tomescu és Monteanu rablóvezérek kirabol-

Dudva és gaz verte fel a Mester-utcát a rendezés után

A nagy erővel megindult városrendezési és városépítési munkálatok során az ősrégi Mester-utcat, amely kezdettől fogva hatalmas portómegegél árasztotta el a nyári napokon az egész városrészt — rendezték. Kockakövel szépen burkolták és az ut két oldalán pusztán maradt széles területet termőfölddel szépen feltöltötték. A házak kapujától kövezett uton fát ültettek az utvonalgig. Szóval mindent elkészítettek arra, hogy a széles Mester-utcan park szalag közt legyen az ut és így lefogják a port. A kockakö burkolat két oldalát végig ültették fával.

A facseméteket egyszer-kétszer megöztözték, aztán rábízták a sorára. A parknak hagyott területre pedig elfelejtettek ünnagot vetni és így történt meg a csoda, hogy a szaporasók hatása alatt a lakosok kellemesnek nem mondható megléptésére, deréki erő gaz és dudva verte fel, pázsit fü helyett az utvonalgig parkírozásra szánt részt.

Por most már nincs az utcán, zöld az ut két oldala a bűnű tenyésző növényektől. A Mester-utcan a zöld növény végre elfoglalta a por helyét és a városépítő urak nagy díszességére, mérgecs dudva és csalán verte fel a forgalmas szép utcát. Ugylátszik az nem fontos a városnak, az a fő, hogy a csalán és a mérgecs bodza is zöld és ezzel elég van téve a szépitészetnek. A Mester-utca egy-két özlésű házigazdája, akik már nem tudják nézni a házuk előtt burjánzó gazt és dudvát, felásták a széles területet és

példát mutatva a sok milliárdos költségvetéssel szepitöknek, bevetették saját költségükön fümmagat a területet.

Most aztán nagyon furcsa képet mutat az utca selymes pázsit váltakozik a derékig érő dudvával.

Jó lenne ha végre a város is füvesítene az utcát. Azt hisszük, hogy nem feltétlen szükséges meghagyni, ordító bizonyítékul a város szepitöknek, a derékig érő gazt és dudvák tömegét.

HIREK

— A jog- és pénzügyi bizottság esztörtökön délután ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Felsőörszalközség elöljáróságának megkeresése a dr. Hadházy Zsigmond főispán ur által 197 család részére adományozott területeknek „dr. Hadházy Zsigmond-telep” elnevezéssel ellátása iránt. 2. Dr. Hay András és társai kérelme telekmegosztás engedélyezése iránt. 3. Az Országos Földbirtokrendező Bizottság kiküldött bírójának megkeresése a város törvényhatósági bizottságának a házilyrendezés kérdésében adandó nyilatkozata iránt. 4. Vallás- és közoktatásügyi miniszter ur leirata a 18-19. és 21. sz. iskolai körzetekben a város által létesítendő elemi népiskolák állami jelleggel megszervezése tárgyában. 5. Előterjesztés a külföldi kölcsönből eszközözendő beruházások megjelölése tárgyában. 6. Egyéb esetleges ügyek.

— A Nyukosz rendkívüli közgyűlése. A Nyukosz rendkívüli közgyűlést tart jul. 28-án délután fél 6 órakor a városháza kistanácstermében. Választmányi ülés jul. 25. szombaton délután 6 órakor a hivatalos helyiségben.

Margit-fürdő uszoda árai:

Uszodajegy . . . . . 8,000 K Havi bérlet . . . . . 150,000 K
Közletviselőknek . . . . . 6,000 K Havi bérlet . . . . . 120,000 K

Füzetjegyek (20 drb) 140,000 K. — D. U. E. Tanuló- és gyermekjegy 5000 K. — Havi bérlet 110,000 K.

A villamos kalauzoknál váltott Margit-fürdő jegyek az uszodába is érvényesek.

... János...
... testj sér...
... honvéd tör...
... aron tárgyal...
... zsormester...
... sértés vét...
... községházán...
... Vitányi Iván...
... te alatt, míg...
... eskés József

ták Cobia község adószedőit, Stinescut. Az adószedő a kihallgatás során elmondotta, hogy két ismert bandita csendőrházba öltözve lépett be házába, feljlesztették a kasszáját, onnan 35.000 leit vettek ki. Majd az adószedőt, feleségét és lányát arra kényszerítették, hogy szállhöz iljenek és velük együtt vacsorázzanak. A banditák vacsora közben vig hangulatban vették legutóbbi büntetteiket, majd vacsora végeztével éjjel tizenkét órakor elhagyták a házat. A román rendőrség most széleskörű nyomozást indított a veszedelmes banditák után.

— Debrecenszky kárpitos Halköz Raktáron mindenféle kárpitos munkák nagy választékban.

— Uszói tanulat a Margit uszodában, tandíj 60.000 korona.

— Férflingek már 79.000-tól 175.000 koronáig raktárról, vagy mérték szerint nagy választékban Benyáts Emil főtéri üzlete, Tisza-palota.

— Margit-fürdő uszoda árai: Uszodajegy 8.000 K. Havi bérlet 150.000 K. Köztisztviselőknak 6.000 K. Havi bérlet 120.000 K. Fűzetjegyek (20 db) 140.000 K. — D. U. E. Tanuló és gyermekjegy 6.000 K. — Havi bérlet 110.000 K. A villamos kalauzoknál váltott Margit-fürdő jegyek az uszodába is érvényesek.

— „Agia” filmek, lemezek, másoló papírok legolcsóbban csakis Springer könyv-, fényképezési szaküzletében kaphatók.

— Tükrögyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése. Sipkovits, Szív-u. 14—15. Telefon 356

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak:

VIGSZÍNHÁZ: Két attrakció egy előadásban: A trópusi nász (Pang-sziet), családi dráma 6 felvonásban és Harold Lloyd szereplésével: A kocavadász. Akadályverseny négy tumbában.

URANIA: Az új nevelő, dráma 7 felvonásban. Kísérő: Dodó, a tornatanár. Jön Chapinnal: Hej, kutyaelet, kutyaelet.

„METEORBAN”: csütörtökön „Az utolsó ember”. Emil Jannings főszereplésével és „Kérek egy pontot”. Előadások 7 órától.

SPORT

A DUE elnöksége nyilatkozik a vasárnapi incidensről. Kaptuk és közöljük az alábbi nyilatkozatot: A bajnoki uszóversennyel kapcsolatban a Hajdúföld és Tiszántul; Hírlapban megjelent közleményekre a következő tényeket közöljük:

A verseny rendezését a kerület a Nyíregyházi TVE-re bízta s mikor az nem vállalta, rendezte a DUE; meghívta arra személyesen is a kerület egyesületét.

A nevezések elfogadása a kerületi előadó joga és kötelessége, ha Jost Frigyes a DEAC leigazolts uszója, bizonyára nem utasítja vissza. A DEAC képviselőjében Sipos István és Hadházy Dezső voltak bejelentve s így az ifjúsági elnök nem képviselhetette harmadiknak a DEAC-ot egy öttagú bizottság előtt. A vízipólo mérkőzés előtt a dr. Magoss György vándordíj sorsa egyáltalán nem volt eldöntve, lévén akkor a DUE-nek 40 pontja és a DEAC-nak 35. Ha tehát a DEAC nyert a vízipólo mérkőzést, akkor 45 ponttal nyeri a pontversenyt.

Jost Frigyes a zsűri nem engedte a vízipóloban indulni, csak nem akart botrányt provokálni, mikor már vízben volt.

A vándordíj bizottság kifejezetten a hölgyuszást akarta előmozdítani, mikor az összes bajnoki számokra írta ki a vándordíjat s a vándordíj alapítóját az uszósport szeretete és felelőssége vezette a vándordíj alapításában. A Debreceni Uszók Egyesülete elnöksége.

A Debreceni Uszók Egyesülete csütörtökön este fél 9 órakor a Gámbriusban választmányi ülést tart.

KÖZGAZDASÁG

Újból estek a gabonaárak

A főzsdetanács hivatalos jelentése: Buza 360—375, rozs 310—315, árpa 275—280, tavalyi zab 435—450, tengeri 275—277,5, korpa 250—255.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 345.000—347.000, Cseh korona 2104—2120, Dinar 1223—1245, Dollár 5-től felebb 70.580—71.410, Dollár 5-től lejjebb Francia frank 3361—3391, Zloty 13.405—13.555, Lei 348—352, Leva 512—520, Lira 2626—2648, Német bir. márka 16.875—16.975, Shilling 9990—10.070, Hollandi forint 28.240—28.510, Svájci frank 13.802—13.902, Dán korona 15.370—15.520, Svéd korona 18.840—19.000, Norvég korona 12.875—13.055, Belga frank 3267—3297.

JOSS

Oroszlán védjegyű

INGEK

gyári árban kaphatók

Wernernél,

Piac-utca 72. sz.

A debreceniek találkozóhelye Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az

István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

POLOSKÁT

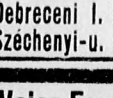
svábbogarat, tücsköt, hangyát 24 óra belül

mindenkinek kizárhatja a szabadalmazott feregirtóval. Olcsó árban kapható

STERN festéküzletében

PIAC-UTCA 10., Bikkával szemben.

Garantált minőségű patkány- és egérintőből állandóan nagy raktár.

Feszmerőket, delezgyújtókat gyárt, javít. Bosch mágnesek összes tartozékai gyári árban beszerezhetők **Földvári,**

Debreceni I. Elektrotechnikai gyárban Széchenyi-u. 55. sz. Telefon 168. sz.

Weisz Ferenc asztalosmester

Fürdő-utca 4., bejárat közvetlen a Margit-fürdő után.

Készít elsőrendű műbutorokat, egyszerű butorokat, üzlet- és irodaberen-dezéseket, épületasztalos munkákat.

Telefon 10-89.

Most jelent meg!

BALATONI KALAUZ.

Szerkesztette dr. br. Wlassics Tibor

a Balatoni társaság orsz. elnöke.

Ára: 60.000.— K.

Kapható: Hegedüs és Sándor rt.

könyvkereskedésében, a főposta mellett.

Telefon 54. sz.

Utleveleket

leggyorsabban és legolcsóbban vízmozgat

Máv. II. Menetjegyiroda

Piac-u. 56. Telefon 12-03.

Bel- és külföldi fürdők képviselője.

Vasuti jegyek kladása reggel 7-től este 9-ig

PRÉCZ kárpitos

Hatvan-utca 41.

Hencserek, diványok, matracok, szalon- és börgarniturdák állandóan raktáron.

Szeplő, Májfolt, Pattanás

és más arcbántalmak ellen használjon

„KORZÓ ÉVA“

arckenőcsőt és szappant.

Francia parfümök, kölnivizek, puderek és egyéb különlegességek.

Higany, Kreolin, Kötszerek, Patkány- és egérintők stb.

legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában

Piac-utca 42.

Kerékpározók!

Próbálják meg csak egyszer kerékpár és alkatrészek vásárlását és javítását

Nagy műszerésznél

Simonffy-utca 19.

Galgóczy magántanfolyam

Budapest, Mária Terézia-tér 3. Előkészít magánvizsgákra, érettségire vidékieket is.

Legjobb minőségű

befőtt-kötöző

pergament (hólyag) papír, kenderzsineg és csinos

üveg-cimkék

legolcsóbban beszerezhetők

Hegedüs és Sándor rt.

könyv- és papirkereskedésében a főposta mellett. Telefon 54.

Paplanvarrodámban

készülnek a legmodernebb paplanok. Villanyörvél frissítve és tisztítva.

DEBRECZENI, Kossuth-u. 11.

Mandel József

kárpitos. Miklós-utca 31.

Hencserek, diványok raktáron. Megrendeléseket, javításokat olcsón vállal.

Legszebb gyümölcsök

Jutányos áron Tóthnál, Piac-utca 7. (kapu alatt),

Őszi barack

étkezésre és befőzéshez állandóan kapható.

Nedves falakat

tökéletesen kiszigetel a „Biber” anyag.

Kapható Kemény műszerkereskedőnél Deák Ferenc-u. 24. Telefon 14-34.

Száraz gipsztábla választófalak

Épület átalakítások, javítások

Stegmüller Árpád

építőmester SIMONYI-UT 26/a.

Telefon 3—55.

Fournér

épület- és butorvasalások

Bészler Lajosnál

Széchenyi-u. 2.

Műhimzést,

gépezésűrészt, gombáthuzást vállal

Nagy Gyula műhimző

Bika-bérház.

NAGY IMRE

KOCSIGYÁRTÓ

PESTI-UTCA 7.

(KISÁLLOMÁSNÁL)

VÁLLAL: mindenféle kocsik és autók teljesen újonnan való készítését és javítását. Kocsi alkatrészek, kész új kocsik raktáron.

Mentőszekrények

minden kivételben, alkatrészek külön is beszerezhetők

SCHÖN SÁNDOR

koztyú-, kötszer- és orvosi műszertárban DEBRECZENI, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarok.

Ócska tankönyvekért

legtöbbet fizet

Aczél Antiquarium.

Szénsavval teltett

Éva vizet igyunk

üdit — frissit

Megrendelhető
Márkus Jenő Hatvan-utca 22. Telefon: 14.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemet

saját készítésű cipőkkel

rendeztem be, melyet a legjobb anyagból, tetszetős és kényelmes kivitelben, a legolcsóbb napiárban árulok.

GRICZMAN GYULA cipész
Városház, „Debrecen“-szállodával szemben.

APRÓ HIRDETESEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetéseit, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság; Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél H. úriék (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

VÉTEL

FIATAL egészséges pulykákat nagymennyiségben i. hó 23-án, csütörtökön vesz **Korcsmáros Kálmán** gépmester. Piac-utca 59. 1089

BARACKMAGOT vesznek, gyerekek gyűjtéseket iópenzt kaptok érte. Páczelt, Püspöki-palota. 1071

ELADÁS

MÁRVÁNYMOZAIK. cementlapok, betonárak, sarkok minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működőártnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93. 368

TÜZIFA vagontételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdévi Tüzfahozzálatnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93. 369

JÓMINŐSÉGŰ téglák és cserép Tóth és Sebestyén építéskészítői társaságától kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-u. 8. sz. 370

BUTOROKAT jót és olcsón csak **Hausner** butorüzletében szerezheti be **Simonffy-utca 2/c., Városi-bérház.**

ÉPÍTŐK figyelmébe. Négyezer darab betoncserep, piros, hófogós, jutárvosan eladó. Mester-utca 21. 1065

ÖNMELEGÍTŐS fűrdőkád alighasznált és mesterbrács eladó. Nyílt-utca 149. 1068

ELADÓ 23 holdas tanvás birtok az Ondódon. Értekezhetni Csapó 22. 1094

NYÁRI beszercei szilva különként csak 1000. Poroszlav-ut 53. 1073

Sapkák

gópelt kalapok, gyermek csibész kalapok legszebb kivitelben készülnek és készen is kaphatók

Széchenyi-utca 16., keresztépület.

ELADÓ forgalmas helyen jól bevezetett pékség teljes berendezéssel, 4 szobás lakással, istálló, kocsiszín, hízalóval, 3 udvarral. Cim a kiadóban. 1074

SAJÁT pénzének ellensége, ha meg nem győződik, hogy cipőt és eszímát egyedül és kizárólag csak Pábián Józsefnél szerezheti be. Férfi-cipő 200.000. Női félcipő 180.000. Fejlesztés 90.000-100.000. Talpalás 25.000-30.000 Pábiánnál, Rakovszky-u. 38. 1075

ELADÓ állomáshoz közel. Ispóty-utca 15. ház. Átadó 3 szobás és mellékek. 1011

SAJÁTTERMESŰ erősen bakáros tisztán kezelt zamatos házi literenként csak 14000. kapható mindennap. Poroszlav-ut. 53. Sestakert. 1032

HORGANY fedéllemez, használt mosórongy kapható Ócskavasúzet, Vásártéri állomás mögött. Telefon 628. 853

BOR. Sajáttermesű nagyban hordó és liter tételben eladó. Literenként 12.000 korona. Szoboszló-ut 11/a. 1088

KIÁRLY kávéi mégis a legjobb, aromás, zamatos, a vevő előtt porköve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld-tér 11. 875

PÉNZTÁRCÁT, BÖRÖNDÖT, REDIKÜLT

Jól csak a készítőnél vehet

Feuermann bőröndös
Piac-utca 44.

1 DRB fejőkecske, 2 drb árges párok eladó. Nagy Pál-u. 3. 1070

CSEPLÉSI munkálatokra üdítőn sajáttermesű erősen bakáros, tisztán kezelt zamatos házi literenként csak 14000 kapható mindennap. Poroszlav-ut 53. Sestakert. 1031

KIS családi ház, melyben két szoba konyha, mellékhelyiségek azonnal elfoglalhatók, dísznő és baronfi tartásra alkalmas udvarral eladó a város belterületén, kedvező fizetési feltételek mellett. Felviágosítást ad a Debreceni Független Újság kiadóhivatala. 818

KERESLET

INTELLIGENS zsidó család elvállalja teljes ellátásra feltétlen uricsalád gyermekét, hol korrepetálásban is részesülhet orvostanhallgató által. Cim a Független Újság kiadóhivatalában. 786

MEGBIZHATÓ intelligens szobaleány ajánlkozik csakis uri házhoz, hol jó bánásmódban részesülne. Arany János-utca 20. délután 4 és 5 óra között. 1087

MUNKÁSNO jó fizetéssel felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetébe. Piac-u. 49. 1085

MINDENES főzőnek vagy szobalánynak ajánlkozik gyermekkel csekély fizetésért, vidékre is elmegyek. Sziv-utca 4. 1084

FEHÉRNEMŰ, gyermek, házi ruha varrónő házhoz ajánlkozik, vidékre is. Wilhelmé, Vigkedvű 40. 1094

OKL. tanítónő gyermekekhez nevelőnőnek, tanítónőnek ajánlkozik. Tanítónő, Baross-u. 14. 1092

Látványossági perzsa és egyéb keleti szőnyegek

állandó kiállítása és eladása,
javítása és tisztítása, mely ellen való megóvást művészi és szakszerűen eszközöl:

IZSAK ZSIGMOND

LERAKATA, SIMONFFY-UTCA 7. SZÁM,
volt Zai der-féle gyógyintézet helyiségében.

Uj üzlet! Uj üzlet!

HÁZMESTERI teendők végzéséért pincelakást adok gyermektelen házaspárnak. Károly Ferenc József-ut 7. 1093

KÖNYVKÖTŐTANULÓNAK 14 éven felült, két középiskolát végzett fiú felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetébe. Piac 49. 1086

LAKODALMAKAT

csinos szervirozással legolcsóbban vállal. Terítékenként 30.000— koronától feljebb.

KLEIN GÉZA ÉTTERME,
Nyiregyháza, Kossuth Lajos-tér 7.

LAKÁST keresek lelépéssel két egy-szobás, honyhás, mellékhelyiséggel. Pácsirta-u. 3. 1025

INTELLIGENS jóra való fiatal ember könyvelést vagy bármely rodai munkát vállal szerény díjazásért. Szíves megkereséseket a Hajdúföld kiadó kér. „Törökű 22” jelígre. 1050

JÓMEGJELENÉSŰ fiú és leány gyimölésárúsnak felvétetik. Késes 28. 1051

SZOLID fiatal ember jól butorozott szobát keres, lehetőleg központban. Telefon 112. 1063

6-OS gépre esélést vállalunk, 24-25-ikétől kezdve, a gép az ondódi megálló körül van. Vargakert. K. Tóth-u. 8/b. 1064

TANULÓ leányt fizetéssel felvesz M. Nagy Mihály kalapos. Színházátjáró. 1066

RÉSZEMRE keresek egy-szoba, konyha, speizből álló lakást a város belterületén, a lelépést fizetem. Cim Lorántffy-u. 21. ajtó 1. 1067

BEJÁRÓNÖT keresek. Hatvan-u. 1. II. em. 41. 1069

GYERMEKSZERETŐ uriaszony a háztartás minden ágában jártas, anyahelyettesi állást keres. Cim a kiadóban. 1072

FIATAL B. listás tisztviselő gyakornoknak ajánlkozik műszaki vagy vaskereskedésbe, esetleg elmentve vízvezeték vagy elektrotechnikus gyakornoknak. Kimerítő ajánlatok Tiszántúli Hírlap kiadóháza „Műszaki gyakornok” jelígre. 1076

FIATAL boltiszolga 18-20 éves felvétetik Gárdos könyvkereskedés. Püspöki-palota. 1077

KÉT gyermekhez jó gondviselőt keresek „Nem bánia meg” jelígre a Tiszántúli kiadóban. 1081

FEHÉRNEMŰ fidozashoz olcsón elmegek. Weisz Frida, Szepességi-u. 12. 1082

VEVÉS

2 SZOBÁS, előszoba, konyhás lakás átadó. Cim a kiadóban. 1091

ÉPÍTŐK figyelmébe! Tisztelettel értesítjük az építetők közönséget, hogy az „Első Debreceni Építő Ipari Szövetkezet” törvényszökilez bel. cég megalakult. Elvállal az építkezéshez tartozó minden néven vezető munkálatok tervezését, felépítését teljes befejezésig, épület javítását, jókarban tartását, műkövek és műkömunkák elkészítését, mérésüket árak mellett, ugy helyben, mint vidéken. Kandia 4/b. szám, bent az udvarban. Telefon 7-41. meghívásra elmevünk. 592

RANKAY GYULA NIVÓ kölcsönkönyvtára, könyv- és újságolvasóterem Debrecen, Csapó-utca 11., az udvarban. Uj művekben Debrecen leg gazdagabb könyvtára. Előfizetés havi harminó, biztosíték ötven ezer korona. Minden uj és minden régi jó könyv.

ÜZLETHELYISÉG azonnal átadó Simonffy-u. 24. Katz Zelig. 1054

RAKTÁR. Betonos, fiókos raktár mindenre, tornénnyre különösen alkalmas kiadó. Darabos-u. 20. 1055

BIZTOS megélhetési üzlethez 30-40 millióval társat keresek. Cim a Független Újság kiadóhivatalában. 1057

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készit

NEUMANN, Péterfia-utca 19.

EGYETEMI hallgató középiskolások tanítását vállalja. Cim a kiadóban. 1061

BUTOROZOTT szoba két személy részére kiadó. Széchenyi-u. 11. 1062

EGY egyszerű kis butorozott szoba ágyval, villanyvilágítás, fűtés is megengedve kiadó Csillag-u. 67. Ugyanott leander eladó. 1078

EGYSZOBÁ, konyhából álló lakás eladó Franknál, Csapó-u. 11. 1079

Pénzét
legmagasabb kamatozással elhelyezheti

dr. Balázs Jenő bankházánál
Piac-u. 89. Telefon 143.

FÉRFI box 200.000, női fél 180.000. Fejlesztés férfi 100.000, női 90.000, talpalás 25-30.000. Fábíán, Rakovszky-utca 38. 1090

ÖRÖKBE adnám két gyermekemet 6 és 4 éves. Cim a kiadóban. 1080

EGY intelligens fiatal ember részére modern lakás olcsón kiadó, Varga-utca 17. 1083

„KÖNYVVITELI SZAKIRODA”

Kandia-utca 4-b. — Telefon: 741.

Előnyös áron vállalja üzletek, kereskedelmi és iparvállalatok, uradalmak könyveinek vezetését (órákönyvelést), üzleti könyvek felfektetését, leltár- és mérlegkészítést, revizori teendőket stb. Iparosokat, kereskedőket megtanít üzleti könyvek vezetésére, mérlegképes könyvelőkké kiképez hivatalnokokat, B-listás tisztviselőket stb.

Hivatalos órák 15-19 között.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában Piac-utca 49. szám.